# Araç Parçalarının İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2022/25)

31.12.2021 Tarihli 31706 Sayılı (4. Mükerrer) Resmi Gazete - Araç Parçalarının İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2022/25)

31.12.2021 Tarihli 31706 Sayılı (4. Mükerrer) Resmi Gazete

## TEBLİĞ

**Ticaret Bakanlığından:**

### ARAÇ PARÇALARININ İTHALAT DENETİMİ TEBLİĞİ
### (ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ: 2022/25)

**Amaç ve kapsam**

**MADDE 1 –** (1) Bu Tebliğin amacı, Ek-1'de belirtilen ve sadece araçlarda kullanılan ürünlerin ithalatta, tabi bulundukları teknik düzenlemeye uygunluğunun denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Tebliğ Serbest Dolaşıma Giriş Rejimine tabi tutulacak ürünleri kapsar.

(3) Bu Tebliğ Hariçte İşleme Rejimi uyarınca ihraç edilip geri gelen eşyaları kapsamaz.

**Dayanak**

**MADDE 2 –** (1) Bu Tebliğ, 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararının 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 3 –** (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Araç:19/4/2020 tarihli ve 31104 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/2018/858), 14/8/2014 tarihli ve 29088 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tarım ve Orman Araçlarının Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/167/2013), 22/8/2015 tarihli ve 29453 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçların ve Dört Tekerlekli Motosikletlerin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/168/2013) ve 26/10/2016 tarihli ve 29869 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik kapsamında yer alan ve karayollarında kullanılabilen motorlu araçlar ile römorklarını,

b) AQAP belgesi: Milli Savunma Bakanlığı tarafından verilen, Endüstriyel Kalite Güvence Seviye Belgesini,

c) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

ç) BM-AEK Regülasyonu: 30/9/1996 tarihli ve 96/8657 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile taraf olunan, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK) İç Ulaşım Komitesince hazırlanan 1958 Tekerlekli Araçların, Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçaların Müşterek Teknik Talimatlarının Kabulü ve Bu Talimatlar Temelinde Verilen Onayların Karşılıklı Tanınması Koşullarına Dair Anlaşma ekinde yer alan teknik düzenlemeyi,

d) Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS): Ürün güvenliği ve teknik düzenlemeler mevzuatı uyarınca yürütülen denetim, uygunluk ve izin işlemlerinin elektronik ortamda ve risk esaslı olarak yapılması amacıyla kurulan internet tabanlı uygulamayı,

e) E işareti: Araçların aksam, sistem ve ayrı teknik ünitelerinin Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM-AEK) Regülasyonlarına uygun tip onay belgeli olduğunu gösteren işareti,

f) e işareti: Araçların aksam, sistem ve ayrı teknik ünitelerinin Avrupa Birliği Yönetmeliklerine/Regülasyonlarına uygun tip onay belgeli olduğunu gösteren işareti,

g) Fiili denetim: Belge kontrolü, işaret kontrolü, fiziki muayene ve laboratuvar testinden biri veya birkaçını,

ğ) Geri gelen eşya: 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 446 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde tanımlanan nedenlerle geri gelen daha önce ihraç edilmiş eşyayı,

h) Kapsam dışı: GTİP olarak Ek-1'de belirtilmekle birlikte, ilgili regülasyon veya regülasyonların kapsamına girmeyen ürünü,

ı) Kullanıcı: TAREKS aracılığıyla firmalar adına işlem yapmak üzere yetkilendirilmiş kişileri,

i) Risk: Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin tabi bulundukları BM-AEK Regülasyonuna veya ilgili AB Yönetmeliğine/Regülasyonuna uygun olmama ihtimalini,

j) Risk analizi: Ek-1'de yer alan ürünlerin risk derecesini ve fiili denetime yönlendirilip yönlendirilmeyeceğini belirlemek amacıyla, TAREKS'te firma hakkındaki bilgiler; geçmişte yapılan ithalat denetimleri ile piyasa gözetimi ve denetimi sonuçları; üretici veya ithalatçı firma ya da temsilcisi; giriş gümrüğü; ürünün cinsi, markası, modeli, fiyatı ve miktarı; menşe, çıkış, sevk veya ticaret yapılan ülke ve risk tespiti için kullanılabilecek diğer bilgilerden hareketle yapılan işlemi,

k) TSE: Türk Standardları Enstitüsünü,

ifade eder.

**TAREKS ve firma tanımlaması**

**MADDE 4 –** (1) Ek-1'de belirtilen ürünlerin ithalat denetimiyle ilgili tüm işlemler TAREKS üzerinden ve risk analizine göre yapılır.

(2) Bu Tebliğ kapsamı ürünleri ithal etmek isteyen firmaların, 29/12/2011 tarihli ve 28157 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2011/53) çerçevesinde TAREKS'te tanımlanması ve firma adına TAREKS'te işlem yapacak en az bir kullanıcının yetkilendirilmiş olması gerekir.

**İthalatçının başvurusu**

**MADDE 5 –** (1) Bu Tebliğ kapsamındaki denetimler Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde gümrük beyannamesinin tescili öncesinde yapılır.

(2) Kullanıcı, Bakanlık internet sayfasının “E-işlemler” kısmında yer alan “Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS) Uygulaması” bölümünü veya e-Devlet kapısını kullanarak TAREKS üzerinden ithal partisine ilişkin verileri girerek başvurusunu yapar.

(3) Başvuru üzerine, TAREKS tarafından firmaya, ilgili denetim birimi nezdindeki işlemlerini takip edebilmesi amacıyla bir başvuru numarası verilir.

(4) Verilerin doğru, eksiksiz ve zamanında girilmesinden kullanıcı sorumludur.

**Muafiyetler ve istisnalar**

**MADDE 6 –** (1) A.TR belgeli olduğu kullanıcı tarafından TAREKS’te beyan edilen ürünler için ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

(2) Sanayicilerin ürettikleri ürünlerin bünyesinde girdi olarak kullanılmak üzere sanayici veya sanayici adına ithalat yapan tedarikçi tarafından ithal edilen ve Ek-1’de yer alan ürünlerden Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uygun görülenler için anılan Bakanlıkça ya da anılan Bakanlıkça yetkilendirilecek olan kuruluşça üretim girdisi muafiyetine yönelik yazı düzenlenir. Düzenlenen yazının elektronik ortamda TAREKS’e yüklenmesini müteakip ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur. Bu kapsamdaki muafiyet yazısının düzenlenmesinin ve sonradan kontrolünün usul ve esasları Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenir. TAREKS’e üretim girdisi muafiyet yazısı yerine usulsüz belge yüklenmesi veya muafiyetten usulsüz yararlanıldığının tespiti durumunda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenecek bir süre için firmaya muafiyet yazısı düzenlenmez ve var olan muafiyet yazısı iptal edilir.

(3) Geri gelen eşya için, bu ürünlerin ihracat beyannamesi numarasının kullanıcı tarafından TAREKS’e girilmesi ve geri gelen ürünlerin teknik mevzuata uygun olması kaydıyla piyasaya arz edilebileceğine dair Ek-3’te yer alan taahhütnamenin kullanıcı tarafından TAREKS’e yüklenmesini müteakip ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

(4) AQAP belgesi sahibi sanayicilerin kendi ihtiyaçları için Ek-1’de belirtilen ürünlerden yapacakları ithalatta, firmalarca Bakanlığa sunulan AQAP belgelerinin TAREKS’te tanımlanmasını müteakip ithal konusu her ürün için doğrudan oluşturulan TAREKS referans numarası, içinde

bulunulan yılın sonuna kadar aynı ürünlerin müteakip ithalatında kullanılır.

(5) 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkındaki Kararın beşinci kısmında belirtilen eşyanın ithalatında TAREKS üzerinden başvuru yapılmaz, ithalat işlemleri 11 inci maddeye göre sonuçlandırılır.

(6) Risk analizine göre yapılacak değerlendirmede gerektiğinde, birinci, ikinci, üçüncü veya dördüncü fıkra kapsamına giren ürünler de fiili denetime yönlendirilebilir.

**Kapsam dışı**

**MADDE 7 –** (1) Başvuru konusu ithalat partisine ilişkin kapsam dışı beyanı ithalatçı tarafından ilgili gümrük idaresine yapılır.

**Risk analizi**

**MADDE 8 –** (1) Kullanıcıların TAREKS üzerinden beyan ettiği bilgiler çerçevesinde, fiili denetime yönlendirilen ürünler TAREKS aracılığıyla yapılacak risk analizine göre belirlenir.

(2) Risk analizinde kullanılacak kriterler, gerektiğinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TSE ve ilgili diğer tarafların da görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

(3) TAREKS ve Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Bilgi Sistemi (PGDBİS) arasında veri akışının sağlanmasıyla, bu Tebliğ kapsamı ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimi ile ithalat denetimlerine ilişkin verileri PGDBİS üzerinden paylaşılır.

(4) Risk analizi sonucunda fiili denetime yönlendirilmeyen ürünlerin ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

(5) Risk analizi sonucunda fiili denetime yönlendirilen riskli ürünlerin ithalat denetimleri ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak TSE tarafından yapılır.

**Fiili denetim**

**MADDE 9 –** (1) Fiili denetime yönlendirilen ürünler için Ek-2’de belirtilen belgeler, firma adına yetkilendirilen kullanıcı tarafından başvuru günü dâhil iki iş günü içerisinde elektronik ortamda

TAREKS’e yüklenir. Firmanın başvuru sırasında TAREKS’te talep etmesi halinde sistem tarafından ilave süre verilir. İlgili belgelerin kullanıcı tarafından sisteme süresi içerisinde yüklenmemesi halinde başvuru iptal edilir.

(2) Fiili denetim kapsamında ürünün;

a) İlgili BM-AEK Regülasyonuna uygunluğunun, Birleşmiş Milletler–Avrupa Ekonomik Komisyonu üyesi ve ilgili Regülasyona taraf olan bir ülkenin Tip Onay kuruluşu tarafından düzenlenmiş belgeler ile belgelenmesi,

b) İlgili AB Yönetmeliğine/Regülasyonuna uygunluğunun AB üyesi bir ülkenin onay kuruluşu veya Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenmiş belgeler ile belgelenmesi,

esastır.

(3) Firmalardan gerektiğinde ilave bilgi ve belge istenebilir.

(4) Fiili denetim sonucunda ilgili mevzuata aykırılık tespit edilmemesi ya da ürünün kapsam dışı olduğunun tespiti durumlarında, ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası oluşturulur.

(5) İlgili mevzuata aykırılık tespit edilmesi veya ithalatçıdan talep edilen ek bilgi ve belgelerin süresi içerisinde TAREKS’e yüklenmemesi durumunda fiili denetim olumsuz olarak sonuçlandırılır ve sonuç TAREKS’te ilan edilir.

(6) TAREKS’e yüklenen, ancak ilgilisince düzenlenmediği anlaşılan belge tespiti halinde, diğer şartlar uygun olsa dahi fiili denetim olumsuz olarak sonuçlandırılır ve sonuç TAREKS’te ilan edilir.

**Kullanıcıya yapılan bildirimler**

**MADDE 10 –** (1) Kullanıcı, denetim sürecine ve sonucuna ilişkin sorgulamaları TAREKS aracılığıyla yapar.

(2) Denetim sürecine ve sonucuna ilişkin bildirimler, Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2011/53)’nin 6 ncı maddesi kapsamında yapılan “Yetkilendirme Başvuruları” uygulamasında kullanıcılar tarafından beyan edilen elektronik posta adresine iletilir. Kullanıcıya ulaşmayan bildirimlerden Bakanlık sorumlu değildir.

(3) Yapılan denetimde, üründe mevzuata aykırılık tespiti halinde durum ilgili gümrük idaresine ve ithalatçıya yazıyla ayrıca bildirilir.

**TAREKS referans numarasının gümrüklere beyanı**

**MADDE 11 –** (1) Ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarasının, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine firma tarafından kaydedilmesi zorunludur.

(2) TAREKS referans numarası verildiği tarihten itibaren 1 yıl süreyle geçerlidir.

(3) Milli Savunma Bakanlığınca yapılan ithalatta 20181900132013016724484 ve AQAP belgeli kurum ve kuruluşlar adına Savunma Sanayii Başkanlığınca yapılan ithalatta 20181900142013012727484 olarak belirlenen 23 haneli TAREKS referans numarası, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine kaydedilir.

(4) Gümrük idarelerine kapsam dışı olarak beyan edilen ürünlerin ithalatında, 20181900252013015773484 olarak belirlenen 23 haneli TAREKS referans numarası, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine ithalatçı tarafından kaydedilir. Kapsam dışı olarak beyan edilen ürünlerin, gümrük gözetiminde bulunması kaydıyla ilgili gümrük idaresince denetime yönlendirilmesi halinde, 5 inci madde çerçevesinde TAREKS üzerinden başvuru yapılır.

(5) GTİP değişikliği sonucunda Tebliğ eki listede yer aldığı tespit edilen ürünlerin, gümrük gözetiminde bulunması kaydıyla ilgili gümrük idaresince denetime yönlendirilmesi halinde, 5 inci madde çerçevesinde TAREKS üzerinden başvuru yapılır.

(6) 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkındaki Kararın beşinci kısmında belirtilen eşyanın ithalatında 20181900101115014436576 olarak belirlenen 23 haneli TAREKS referans numarası, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine kaydedilir.

**İthalatçının sorumluluğu**

**MADDE 12 –** (1) İthalatçı, bu Tebliğ kapsamında denetlensin veya denetlenmesin, ithal ettiği bütün ürünlerin her halükârda ilgili yönetmelik veya yönetmelikler dâhil olmak üzere ilgili tüm mevzuata uygun ve güvenli olmasından, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu uyarınca sorumludur.

(2) Ürünün ithaline izin verilmesi veya ürüne dair TAREKS referans numarası oluşturulması, ürünün mutlaka mevzuata uygun ve/veya güvenli olduğu anlamına gelmez.

(3) Bu Tebliğ kapsamında, ürünün ithal edilebileceğine dair verilen TAREKS referans numarası o ürünün ithalat işlemi dışında başka bir amaçla veya ürünün güvenli ve mevzuata uygun olduğunun ispatı olarak kullanılamaz.

(4) İthal edilmiş ürünün GTİP'sinin Ek-1'de yer aldığının sonradan yapılan kontrol sonucunda tespit edilmesi halinde keyfiyet ilgili gümrük idaresi tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bildirilir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ürünün güvensiz olduğunu tespit ederek gümrük idaresine bildirmesi halinde, uygunluk değerlendirmesinin olumsuz sonuçlandığı kabul edilir.

**Yaptırımlar**

**MADDE 13 –** (1) Bu Tebliğe aykırı hareket edenler ile yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunanlar, sahte belge kullanan veya ibraz edenler veya belgede tahrifat yapanlar hakkında, 7223 sayılı Kanun, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 2013/4284 sayılı Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararının ilgili hükümleri ve ilgili diğer mevzuat uygulanır.

(2) TAREKS üzerinden yürütülen denetimlerde, ilgili mevzuata, bu Tebliğ hükümlerine ve bu Tebliğe ilişkin uygulamalara aykırı hareket eden kullanıcının yetkisi, fiilin ağırlığına göre belirli bir süre askıya alınır, firmanın denetim başvuruları belirli bir süre ve/veya oranda fiili denetime yönlendirilir. Bu yaptırımlar uygulanırken belirlenen süreler ve denetim oranları, firmanın başvuru sıklığı, varsa önceki ihlalleri ve/veya ürünün niteliği gibi hususlar dikkate alınarak belirlenir.

**Yetki**

**MADDE 14 –** (1) Bu Tebliğde yer alan hususlarda uygulamaya yönelik önlem almaya ve düzenleme yapmaya Bakanlık Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü yetkilidir.

**Yürürlükten kaldırılan tebliğ**

**MADDE 15 –** (1) 31/12/2020 tarihli ve 31351 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araç Parçalarının İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2021/25) **yürürlükten kaldırılmıştır.**

**Geçiş süreci**

**GEÇİCİ MADDE 1 –** (1) 1/1/2022 tarihinden önce çıkış ülkesinde ihraç amacıyla Türkiye'ye sevk edilmek üzere taşıma belgesi düzenlenmiş veya Gümrük Mevzuatı uyarınca gümrük idarelerine sunulmuş olan ürünlerin ithalatı, 28/2/2022 tarihine kadar (bu tarih dahil) ithalatçının talebi halinde, Araç Parçalarının İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2021/25)'ne göre sonuçlandırılır.

(2) Bu Tebliğin hükümleri, bu Tebliğin Ek-1'inde belirtilen, ancak Araç Parçalarının İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2021/25)'nin Ek-1'inde belirtilmeyen GTİP'ler kapsamındaki ürünlerin ithalatında 28/2/2022 tarihine kadar (bu tarih dahil) uygulanmaz. Bu fıkra, İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yapılan değişiklikler nedeniyle farklılaşan GTİP'ler için uygulanmaz.

**Yürürlük**

**MADDE 16 –** (1) Bu Tebliğ 1/1/2022 tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 17 –** (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

---

Bu yazı GümrükApp'ten alınmıştır.